

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 226

van **DANIELLE GODDERIS-T'JONCK**

datum: 18 februari 2019

aan **JO VANDEURZEN**

VLAAMS MINISTER VAN WELZIJN, VOLKSGEZONDHEID EN GEZIN

Actieplan 'Loodpreventie in drinkwater' - Kinderopvanginitiatieven en basisscholen

Voor de plaatsing van waterleidingen werden vroeger heel vaak lood gebruikt omdat het een waterdicht, buigzaam en sterk metaal is. Lood is echter een zogenaamd zwaar metaal en is dus zeer toxisch en kan onder andere hersenschade veroorzaken, maar het heeft ook bijvoorbeeld negatieve cardiovasculaire effecten. Het gevaar treedt vooral op wanneer het water lang in de leiding stilstaat.

Vlaanderen heeft daarom een actieplan 'Loodpreventie in drinkwater' ontwikkeld, dat een vervolg kreeg voor de periode 2015-2019. Het actieplan gaat uit van de minister van Omgeving, Natuur en Landbouw enerzijds en de minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin anderzijds. Er werden tien actiepunten naar voren geschoven. Het zevende actiepunt richt zich specifiek op kinderopvanginitiatieven, kleuterscholen en basisscholen: enerzijds naar sensibilisering (7a), anderzijds naar een inventarisatie van knelpunten lood in binneninstallaties bij kinderopvanginitiatieven en basisscholen (7b).

In het antwoord op schriftelijke vraag nr. 290 van 26 januari 2018 liet de minister weten de inventarisatie (7b) nog niet te hebben gerealiseerd en eerst in te zetten op vaststellingen van verhoogde loodwaarden in publieke gebouwen.

1. Wat is vandaag de stand van zaken met betrekking tot inventarisatieactie 7b? Werd deze inventarisatieactie reeds opgestart? Zo ja, welke methodiek wordt daarvoor gebruikt? Zo neen, waarom werd deze inventarisatieactie nog niet opgestart?
2. Drinkwaterbedrijven zijn in het kader van hun controleprogramma verplicht om de drie jaar een waterstaal te nemen in alle scholen en kinderopvanginitiatieven. Sinds 2014 moeten daarbij ook metingen gedaan worden naar loodconcentratie.

Wat zijn de resultaten van deze metingen sinds 2014 bij kinderopvanginitiatieven en scholen met betrekking tot loodconcentraties?

ANTWOORD

op vraag nr. 226 van 18 februari 2019

van **DANIELLE GODDERIS-T'JONCK**

1. Actie 7a werd gerealiseerd maar actie 7b werd niet opgestart.
De inventarisatie-actie 7b werd in het actieplan ook opgenomen als een mogelijk aanvullende actie op andere acties uit het loodactieplan. Er is dan geopteerd om eerst in te zetten op de acties naar aanleiding van vaststellingen van verhoogde loodwaarden in het drinkwater van publieke gebouwen (cf. acties 3 en 4 van het actieplan Loodpreventie in drinkwater). In het kader van actie 4 (risicoanalyse binnen-installatie bij verhoogde loodwaarden) van het actieplan Loodpreventie in drinkwater gebeuren er wel reeds visuele controles door de drinkwatermaatschappijen in basisscholen en kinderopvanginitiatieven. Dit gebeurt om na te gaan of er loden leidingen in de binnen-installatie zichtbaar aanwezig zijn m.n. wanneer er loodwaarden boven de signaalwaarde van 5 µg/l worden vastgesteld. Het blijkt in de praktijk niet altijd eenvoudig om de aanwezigheid van loden leidingen visueel vast te stellen in binnen-installaties. Enerzijds omwille van het feit dat binnen-installaties in grotere gebouwen, zoals basisscholen, vaak complex zijn en waterleidingen niet overal zichtbaar zijn en anderzijds omdat ook specifieke kennis nodig is om loden leidingen visueel te herkennen. Onder meer dit laatste heeft ons ertoe aangezet om vooralsnog te werken met de drinkwatermaatschappijen die technisch zeer onderlegd zijn in de materie.
2. Tabel 1 als bijlage geeft de resultaten weer van de loodmetingen in de publieke gebouwen categorie 1 voor de periode 2014-2017, zoals gerapporteerd door de drinkwatermaatschappijen aan de Vlaamse Milieumaatschappij (VMM) in het kader van het controleprogramma. Publieke gebouwen categorie 1 omvatten scholen (basisscholen, secundaire scholen, kunstonderwijs,...) en kinderopvanginitiatieven maar ook ziekenhuizen en rusthuizen. Bij de rapportering van de resultaten in het kader van het controleprogramma wordt er momenteel geen verdere opdeling binnen de categorie 1 gebouwen gevraagd. Hierdoor is het niet mogelijk om enkel cijfers voor kinderopvanginitiatieven en (basis)scholen te geven. Uit de gegevens blijkt dat er voor de periode 2014-2017 in 4,4% van de stalen genomen in publieke gebouwen categorie 1 een loodwaarde boven de signaalwaarde van 5 µg/l werd vastgesteld. Een loodwaarde boven 5 µg/l kan indicatief zijn voor de aanwezigheid van loden leidingen. In 1,9% van de stalen lag de loodconcentratie boven de drinkwaternorm. Ingeval van vaststelling van verhoogde loodwaarden zijn er concrete afspraken met de sector voor verdere ondersteuning en advisering van de gebouwbeheerders.

Specifiek naar basisscholen en kinderopvanginitiatieven loopt er sinds 2016 een actie waarbij er een doorlichting door de drinkwatermaatschappij gebeurt bij vaststelling van loodwaarden boven 5 µg/l aan een tappunt. Deze doorlichting heeft als doel via visuele inspectie de binnen-installatie te controleren op de aanwezigheid van loden leidingen of andere leidingen die de verhoogde loodwaarde kan verklaren. Ook het nemen van 'worst case'-staalnames op de belangrijkste aftappunten is mogelijk om na te gaan hoe hoog de concentratie aan lood kan oplopen. Het resultaat van de doorlichting wordt doorgestuurd aan de toezichthouders drinkwater (VMM en Zorg en Gezondheid). Die zorgen voor een verdere opvolging en sturen een advies over de drinkbaarheid van het water op verschillende tappunten. Voor de periode 2016-2017 kregen in totaal 25 basisscholen en 6 kinderopvanginitiatieven een advies om, in afwachting van herstelmaatregelen, geen kraantjeswater te gebruiken als drinkwater

op minstens 1 tappunt. Tabel 2 geeft de aantallen per jaar weer, alsook de aanleiding voor dit advies (vaststelling visueel lood/verhoogde loodwaarden).

BIJLAGE

Tabellen